

УКАЗАНИЯ НА КОМИСИЯТА ЗА ВОДЕНЕТО, ПОДДЪРЖАНЕТО И ПОЛЗВАНЕТО НА ЦЕНТРАЛНИЯ ПРОФЕСИОНАЛЕН РЕГИСТЪР НА СТРОИТЕЛЯ ОТНОСНО ВПИСВАНЕ НА ЧУЖДЕСТРАННИ ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА В ЦЕНТРАЛНИЯ ПРОФЕСИОНАЛЕН РЕГИСТЪР НА СТРОИТЕЛЯ

1. Настоящите указания са разработени и приети от Комисията с Протокол No 31 от 25.02.2008г. във връзка с вписването в Централния професионален регистър на строителя на чуждестранни юридически лица, които вече осъществяват или ще осъществяват строителна дейност на територията на Република България.
2. Настоящите указания се издават на основание чл.27, т.2 от Закона за камарата на строителите с цел улесняване на чуждестранните юридически лица, както и уточняване и адаптиране към изискванията за вписване на строителите, посочени в Закона за камарата на строителите.
3. Законът за Камарата на строителите (обн. ДВ, бр. 108 от 29.12.2006г.) установява общия принцип, че всички лица, изпълняващи строежи от първа до пета категория подлежат на вписване в Централния професионален регистър на строителя, наричан по-нататък „Регистъра”. Строежите на жилищни и смесени сгради с ниско застрояване, на вилни сгради и строежи по чл. 137, ал. 1, т. 5, букви "в" и "г" от Закона за устройство на територията, както и строежите от шеста категория могат да се изпълняват и от строители, които не са вписани в регистъра.
4. Законът се прилага за българските и чуждестранните физически и юридически лица, регистрирани като търговци по националното им законодателство, техните клонове, държавните и общинските предприятия, извършващи строителство на територията на Република България (чл. 3, ал. 1 от ЗКС).
5. Чуждестранно юридическо лице, което желае да придобие качеството “строител“ по смисъла на Закона, може да се ползва от дадената му в чл. 3, ал.3 от ЗКС възможност: „когато физически и юридически лица се обединяват за изпълнение на строежи или отделни видове строителни и монтажни работи по ал.2, поне един от участниците в обединението трябва да е вписан в регистъра”. В такъв случай за него не стои необходимостта от вписване в Централния професионален регистър на строителя.
6. Чуждестранни юридически лица, строители на строежи, за които строителната площадка е открита преди 02.01.2008г. не е задължително да са вписани в Централния професионален регистър на строителя. Чуждестранно юридическо лице, което ще започне извършването на строителна дейност на територията на Република България след 02.01.2008 и е страна по договор за изпълнение на строителство, сключен преди 02.01.2008г., по който откриването на строителна площадка се извършва след датата на влизане в сила на измененията и допълненията на разпоредбата на чл.157, ал.2 ЗУТ (посл. доп. - ДВ, бр. 108 от 2006 г., в сила от 02.01.2008 г.), следва да се впише като строител в Централния професионален регистър на строителя. Това може да стане под различна юридическа форма.
6. Чуждестранно юридическо лице, което желае да придобие качеството “строител“ по смисъла на Закона, може да се ползва от дадената му в чл. 3, ал.1 от ЗКС възможност да осъществява строителна дейност чрез клон, регистриран по Търговския закон на Република България. Клоновете на чуждестранни юридически лица се вписват **по общия ред, установен за българските юридически лица.**
7. Чуждестранно юридическо лице, което има на територията на Република България клон, регистриран по Търговския закон, който по своята степен на развитие и показатели - от гледна точка на изискванията, посочени в чл.15 от Закона за камарата на строителите - с решение на Комисията би бил вписан в групи и категории строежи, които не удовлетворяват чуждестранното

юридическо лице, то **същото може да заяви със свое заявление вписване в Регистъра като посочи своите показатели**. В заявлението отбелязва и наличието на собствен клон на територията на Република България, регистриран по Търговския закон.

Чуждестранното юридическо лице следва да изпълни изискванията на чл.15 от Закона за камарата на строителите. Поради спецификата и характера на функциите на лицата по чл.15, ал.1, т.4, а именно:

- техническо ръководство на строежите;
- контрол върху качеството на изпълнение на строителството, за съответствие на влаганите в строежите строителни продукти със съществените изисквания за безопасност;
- контрол по спазването на здравословни и безопасни условия на труд

прякото им осъществяването предполага постоянно присъствие на същите лица на строителния обект. Това предполага наличието на местна инфраструктура, което в конкретния случай се осъществява от регистрирания клон. Строителят следва задължително да има нает по трудови договори персонал за изпълнение на функциите по чл.15, ал.1, т.4. Могат да бъдат трудови договори, по които той е работодател, без оглед на това, кое законодателство е приложимо по тях. Могат да бъдат трудови договори, сключени в съответствие с националното право на чуждестранното юридическо лице. Могат да бъдат трудови договори, сключени чрез клон в съответствие с българското право.

8. Чуждестранно юридическо лице, което има на територията на Република България представителство, вписано в Търговския регистър на Българската търговско-промишлена палата по Закона за насърчаване на инвестициите, **може да заяви вписване в желаните групи и категории строежи като посочи своите показатели**. В заявлението отбелязва и наличието на собствено представителство на територията на Република България, регистрирано по Закона за насърчаване на инвестициите.

Чуждестранното юридическо лице следва да изпълни изискванията на чл.15 от Закона за камарата на строителите. Поради спецификата и характера на функциите на лицата по чл.15, ал.1, т.4, а именно:

- техническо ръководство на строежите;
- контрол върху качеството на изпълнение на строителството, за съответствие на влаганите в строежите строителни продукти със съществените изисквания за безопасност;
- контрол по спазването на здравословни и безопасни условия на труд

прякото им осъществяването предполага постоянно присъствие на същите лица на строителния обект. Това предполага наличието на местна инфраструктура, което в конкретния случай се осъществява от представителството. Строителят следва задължително да има нает по трудови договори персонал за изпълнение на функциите по чл.15, ал.1, т.4. Могат да бъдат трудови договори, по които той е работодател, без оглед на това, кое законодателство е приложимо по тях. Могат да бъдат трудови договори, сключени в съответствие с националното право на чуждестранното юридическо лице. Могат да бъдат трудови договори, сключени чрез представителството в съответствие с българското право.

9. Чуждестранно юридическо лице, което се явява "**лице, установено на територията на страната**" по смисъла на §1, т.11, Допълнителните разпоредби на Закона върху данък добавена стойност, **може да заяви вписване в желаните групи и категории строежи като посочи своите показатели**. В заявлението отбелязва и наличието на „място на стопанска дейност” по смисъла на §1, т.5 от Допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс на територията на Република България.

Чуждестранното юридическо лице следва да изпълни изискванията на чл.15 от Закона за камарата на строителите. Поради спецификата и характера на функциите на лицата по чл.15, ал.1, т.4, а именно:

- техническо ръководство на строежите;
- контрол върху качеството на изпълнение на строителството, за съответствие на вложенията в строежите строителни продукти със съществените изисквания за безопасност;
- контрол по спазването на здравословни и безопасни условия на труд

прякото им осъществяването предполага постоянно присъствие на същите лица на строителния обект. Това предполага наличието на местна инфраструктура, което в конкретния случай се осъществява посредством „място на стопанска дейност”. Строителят следва задължително да има нает по трудови договори персонал за изпълнение на функциите по чл.15, ал.1, т.4. Могат да бъдат трудови договори, по които той е работодател, без оглед на това, кое законодателство е приложимо по тях. Могат да бъдат трудови договори, сключени в съответствие с националното право на чуждестранното юридическо лице. Могат да бъдат трудови договори, сключени в съответствие с българското право.

„**Лице, установено на територията на страната**” по смисъла на §1, т.11, Допълнителните разпоредби на Закона върху данък добавена стойност се явява чуждестранно юридическо лице, което е страна по строителен договор, по който изпълнението е на територията на Република България. Строител, който разполага с „място на стопанска дейност” на територията на Република България представя удостоверение за данъчна регистрация и/или строител, който разполага с „постоянен обект” по смисъла на §1, т.5 от Допълнителните разпоредби на Закона за данък върху добавената стойност на територията на Република България представя удостоверение за регистрация по ЗДДС.

„**Лице, установено на територията на страната**” по смисъла на §1, т.11, ДР на ЗДДС е лице, което е със седалище и адрес на управление на територията на страната или има постоянен обект на територията на страната.

„**Постоянен обект**” по смисъла на §1, т.10, ДР на ЗДДС е търговско представителство, клон, офис, кантора, ателие, завод, работилница (фабрика), магазин, склад за търговия, сервиз, **монтажен обект, строителна площадка**, мина, кариера, сонда, петролен или газов кладенец, извор или други подобни, целящи извличане на природни ресурси, определено помещение (собствено, наето или ползвано на друго основание) или друго място, чрез което едно лице извършва цялостно или частично икономическа дейност на територията на една страна.

„**Място на стопанска дейност**” по смисъла на §1, т.5, ДР на ДОПК е:

а) определено място (собствено, наето или ползвано на друго основание), посредством което чуждестранно лице извършва цялостно или частично стопанска дейност в страната, като например: място на управление; клон; търговско представителство, регистрирано в страната; офис; кантора; ателие; завод; работилница (фабрика); магазин; склад за търговия; сервиз; **монтажен обект; строителна площадка**; мина; кариера; сонда; петролен или газов кладенец; извор или друг обект на извличане на природни ресурси;

б) извършването на дейност в страната от лица, упълномощени да сключват договори от името на чуждестранни лица, с изключение на дейността на представителите с независим статут по глава шеста от Търговския закон;

в) трайно извършване на търговски сделки с място на изпълнение в страната, дори когато чуждестранното лице няма постоянен представител или определено място.

10. Чуждестранно юридическо лице, което няма клон на територията на Република България, регистриран по реда на Глава 5 от Търговския закон, което няма представителство на територията на Република България, вписано в Търговския регистър на Българската търговско-промишлена палата по Закона за насърчаване на инвестициите, което не се явява "лице, установено на територията на страната" по смисъла на §1, т.11, Допълнителните разпоредби на Закона върху данък добавена стойност, но има намерение в бъдеще да извършва строителна дейност на територията на Република България, може да заяви вписване в желаните групи и категории строежи като посочи своите показатели, с които покрива изискванията на чл.15 от Закона за камарата на строителите. В този случай заявителят не попълва Раздели II, III и IV от заявлението, а с декларация поема задължението след сключване на строителен договор за изпълнение на строително-монтажни работи на територията на Република България да се идентифицира като строител най-малко чрез „място на стопанска дейност”, с което влиза в режима на точка 9 от настоящите Указания.

Строителят посочва в заявлението лицата, които се планира да бъдат командировани за изпълнение на функциите по чл.15, ал.1, т.4 на строителни обекти на територията на Република България. Заявителят предоставя информация за образованието и квалификацията на правоспособния персонал (диплома, номер и дата на издаване, учебно заведение, придобита квалификация, специалност). В този случай, строителят представя декларация по образец (**Декларация 2**), с която декларира, че при започване на строителната си дейност на територията на Република България ще осигури заявените специалисти.

Лицата, които ще осъществяват функциите по чл.15, ал.1, т.4 от ЗКС могат да бъдат наети и по трудови договори, сключени в съответствие с българското право.

11. Клон на чуждестранно юридическо лице се регистрира по реда на Глава 5 от Търговския закон. Търговските представителствата на чуждестранни юридически лица се вписват в Търговския регистър на Българската търговско-промишлена палата. Редът за вписване е даден в Закона за насърчаване на инвестициите.

12. При вписването си в Централния професионален регистър, строителят-чуждестранното юридическо лице, удостоверява липсата или наличието на обстоятелствата по чл.15, ал.1, т.1 от Закона за камарата на строителите и липсата или наличието на обстоятелствата по чл.10, ал.4, т.1, 2, 3, 5, 6, 12 със съответните официални документи. Те следва да бъдат издадени от компетентните органи в зависимост от начина, по който той е избрал да се индивидуализира . Ако заявител се явява чуждестранното юридическо лице-строител – документите се издават от компетентните органи на съответната държава, в която е регистрирано юридическото лице, а ако е клон, регистриран по смисъла на Търговския закон - компетентните органи на Република България.

13. Когато в съответната чужда държава не се издават документи по чл.15, ал.1, т.1 и т.2 от ЗКС и документите по чл.10, ал.4, т.1, т.2, т.12 от Правилника за реда за вписване и водене на Централния професионален регистър на строителя, строителят представя други такива, които удостоверяват тези обстоятелства по начин, както предвижда неговото национално законодателство. /Могат да се издават от други органи, под други заглавия и др./

14. Когато чуждестранното юридическо лице-строител попада в хипотезата на т.10 от настоящите Указания и при **първоначалното му вписване** в Централния професионален регистър на строителя е представил **Декларация 2**, с която е декларира, че ще осигури заявените лица за изпълнение на функциите по чл.15, ал.1, т.4, ЗКС, наети по трудови договори за всяка от заявените групи и категории строежи, то в 14-дневен срок след датата на сключване на строителен договор за изпълнение на строително-монтажни работи на територията на Република България следва да представи списък на технически правоспособния персонал, който ще изпълнява функциите по чл.15, ал.1, т.4 на строителния обект на територията на Република България, както и да предостави документи, издадени от работодателя – чуждестранно юридическо лице – за командироването на

негови работници и/или специалисти на територията на Република България, официален документ, издаден от Агенцията по заетостта с информация относно командированите работници или служители (брой, длъжност, срок, т.нат.), разрешения за работа на чужденци в Република България, когато се налагат.

Когато чуждестранното юридическо лице-строител наема лицата, които ще изпълняват функциите по чл.15, ал.1, т.4, а именно:

- техническо ръководство на строежите;
- контрол върху качеството на изпълнение на строителството, за съответствие на влаганите в строежите строителни продукти със съществените изисквания за безопасност;
- контрол по спазването на здравословни и безопасни условия на труд

по трудови договори, сключени в съответствие с българското право, то в 14-дневен срок след датата на сключване на строителен договор за изпълнение на строително-монтажни работи на територията на Република България следва да представи списък на технически правоспособния персонал, който ще изпълнява функциите по чл.15, ал.1, т.4 на строежа на територията на Република България, както и да предостави документи, издадени от компетентните органи в България, които доказват наличието на трудово правоотношение, както и документи за тяхното образование и квалификация (диплома, номер и дата на издаване, учебно заведение, придобита квалификация, специалност). Това предполага наличието на местна инфраструктура.

15. При командироване на специалисти, които да изпълняват съответните задачи на строителни обекти на територията на Република България, строителят следва да има предвид разпоредбите на Закона за насърчаване на заетостта, както и Наредбата за условията и реда за издаване, отказ и отнемане на разрешения за работа на чужденци в Република България (ПМС № 77 от 9.04.2002 г., обн., ДВ, бр. 39 от 16.04.2002 г.), както и Наредбата за условията и реда за командироване на работници или служители от държавите членки или на работници или служители от трети страни в Република България в рамките на предоставяне на услуги (Загл. изм. - ДВ, бр. 45 от 2006 г.), приета с ПМС № 142 от 8.07.2002 г., обн., ДВ, бр. 68 от 16.07.2002 г.

16. Чуждестранните юридически лица следва да имат предвид, че дипломите и документите на правоспособния персонал, лицензи и сертификати на специалистите и работниците, доказващи квалификация, умения и компетенции, издадени от организации и висши учебни заведения в държава-членка на ЕС се признават.

17. Дипломите и документите на правоспособния персонал, лицензи и сертификати на специалистите и работниците, доказващи квалификация, умения и компетенции, издадени от организации и висши учебни заведения от държави, извън ЕС следва да са легализирани, в съответствие с Наредба № 2 на МОН от 14 април 2003 г. за признаване на завършени етапи на училищно обучение или степени на образование и професионална квалификация по документи, издадени от училища на чужди държави (Държавен вестник, бр. 40 от 29 април 2004 г.) и на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 2003 г. (Държавен вестник, бр. 60 от 22 юли 2005 г.).

18. Изискванията по т.17 не се отнасят за дипломи и документи на правоспособния персонал, лицензи и сертификати на специалистите и работниците, доказващи квалификация, умения и компетенции, издадени от организации и висши учебни заведения от държави, с които България има подписани спогодби за взаимно признаване еквивалентността на документи за образование.

19. Като се отчитат основните положения и особености, посочени по-горе, Комисията утвърждава приложените към настоящите Указания:

- образец на Заявлението за вписване в Централния професионален регистър на строителя на чуждестранни юридически лица;
- Декларация-образец 1;
- Декларация-образец 2;

- Декларация-образец 3;
- Декларация-образец 4;
- Декларация-образец 5;
- Декларация-образец 6;
- Указанията за попълване на заявлението за вписване в Централния професионален регистър на строителя на чуждестранни юридически лица.